

HUKUKUP

12. YARGI PAKETİ DEĞİŞİKLİKLERİ

(TBMM Genel Kurulunda Kabul Edilen Metin — 12. Yargı Paketi)

Hukuk Alanlarına Göre Tasnifli Karşılaştırmalı Değerlendirme

İdare Hukuku • İdari Yargılama Usulü • Ceza Hukuku • Ceza Muhakemesi Hukuku • Medeni Usul Hukuku • İcra ve İflas Hukuku • Borçlar Hukuku

Kapsam: 27 çerçeve madde | 15 kanunda değişiklik | 10 fıkralı geçici madde

RESMİ GAZETE'DE YARGI PAKETİNİN YAYIMLANMA TARİHİ 31.07.2026

I. GENEL ÖZET VE GENEL DEĞERLENDİRME

Kanun, adının işaret ettiği üzere “etkinlik ve verimlilik” eksenli bir usul reformudur. Maddi hukuka ilişkin müdahaleler sınırlı ve nokta atışı niteliğindeyken (TCK m. 158, TBK m. 55, 3095 sayılı Kanun m. 1), ağırlık açıkça yargılama usulü hukukundadır. Metin bütün olarak okunduğunda dört ana politika hedefi görülmektedir:

- İş yükünün üst dereceli mahkemelerden alt derecelere ve tek hâkime kaydırılması: İdari yargıda tek hâkimle çözülecek dava sınırı 25.000 TL’den 486.000 TL’ye çıkarılmakta, ayrıca parasal değere bakılmaksızın altı yeni dava kategorisi tek hâkime bırakılmaktadır (m. 4).
- Kanun yolu denetiminin yeniden dengelenmesi: Bir yandan bölge adliye/bölge idare mahkemelerinin “kaldırıp gönderme” yetkisi tahdidî hâle getirilerek (İYUK m. 45) ping-pong etkisi önlenmekte, diğer yandan Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının yarattığı boşluğu doldurmak üzere kaldırma kararı sonrası yeniden verilen kararlara temyiz yolu açılmaktadır (İYUK m. 46/2; HMK m. 362/3).
- Usul ekonomisi ve dijitalleşme: Belirsiz alacak davasının kaldırılıp yerine kısmi davada tek seferlik serbest talep artırımının getirilmesi (HMK m. 107–109), duruşma aralarının üç ayla sınırlandırılması (HMK m. 147/3), e-duruşmada ıslak imza şartının kaldırılması (HMK m. 149/4), vesayet satışlarının UYAP’a entegre elektronik satış portalına taşınması (TMK m. 440, 444).
- Anayasa Mahkemesi ve AİHM içtihadına uyum: Kanuni faiz oranının sabit %12’den değişken reeskont endeksine bağlanması (AYM’nin 22/7/2025 tarihli iptal kararı), HAGB yasağının işkence ve kötü muamele suçlarına genişletilmesi (AY m. 17 / AİHS m. 3), İYUK m. 45/6 hakkındaki 27/3/2025 tarihli iptal kararının gereğinin yerine getirilmesi.

A. Öne Çıkan Altı Kritik Değişiklik

#	Değişiklik	Neden Kritik?	Etkilenen Kesim
1	Belirsiz alacak davasının kaldırılması (HMK m. 107 ilga — Çerçeve m. 19)	2011’den beri uygulamanın en tartışmalı kurumu olan belirsiz alacak davası tümüyle yürürlükten kaldırılmakta; işlevi, kısmi davada tahkikat sonuna kadar bir defaya mahsus ve iddianın genişletilmesi yasağına tâbi olmaksızın talep artırımı imkânıyla ikame edilmektedir (m. 109/4). Zamanaşımının artırılan kısım bakımından da dava tarihinde kesilmiş sayılması, belirsiz alacak davasının temel avantajını korumaktadır.	İşçilik alacakları, tazminat ve ticari alacak uyuşmazlıklarının tamamı
2	İdari yargıda tek hâkim sınırının 25.000 TL → 486.000 TL’ye çıkarılması ve nitelik esaslı yeni kategoriler (Çerçeve m. 4)	Kurul hâlinde yargılama istisna hâline gelmektedir. Buna İYUK m. 46/2-a ile birleşince — tek hâkimle görülen davalarda kaldırma kararı üzerine verilen kararlar temyize kapalıdır — bu davaların içtihat birliği denetiminden fiilen çıkması sonucu doğmaktadır.	İdari yargı; öğrenci ve kamu görevlisi uyuşmazlıkları; 2022 sayılı Kanun (yaşlılık aylığı) davaları
3	BAM/BİM’in kaldırıp gönderme yetkisinin tahdidî hâle getirilmesi (İYUK m. 45/5 — Çerçeve m. 5)	Yedi bent hâlinde sayılan hâller dışında dosyanın ilk derece mahkemesine iadesi yasaklanmakta; keşif/bilirkişi ve duruşma eksikliğini bölge idare mahkemesinin bizzat gidermesi öngörülmektedir. Dosyaların derece mahkemeleri arasında gidip gelmesini önleyen güçlü bir hızlandırma hükmüdür.	İdari yargı istinaf uygulaması

#	Değişiklik	Neden Kritik?	Etkilenen Kesim
4	TCK m. 158'e dördüncü fıkra: "hesap/kart temini" şeklindeki iştirake yarı oranında indirim (Çerçeve m. 13)	Kripto varlık hizmet sağlayıcıları da açıkça kapsama alınmıştır. Geçici m. 1/(6) ve (7) ile derdest ve kesinleşmiş dosyalar bakımından ayrıntılı bir lehe kanun rejimi kurulmuştur: istinaftaki dosyalar bozulup ilk derece mahkemesine gönderilecek, infaz aşamasındakiler için altı aylık süre içinde zararın giderilmesi hâlinde etkin pişmanlık uygulanabilecektir.	"Para kuryesi / hesap kiralama" dosyaları — nicelik olarak çok geniş bir hükümlü kitlesi
5	Kanuni faizin değişken orana bağlanması (3095 s.K. m. 1 — Çerçeve m. 10)	Sabit %12 oranı terk edilerek TCMB kısa vadeli reeskont oranının %80'i esas alınmakta; 30 Haziran itibarıyla beş puan ve üzeri sapma hâlinde yıl ortasında güncelleme yapılmaktadır. AYM'nin 22/7/2025 tarihli iptal kararının 1/9/2026'da yürürlüğe girecek olması karşısında boşluğu önleyen bir düzenlemedir.	Tüm özel hukuk ve idari yargı alacakları
6	HAGB yasağının kapsam değişikliği (CMK m. 231/14 — Çerçeve m. 15)	İnkılap kanunlarına ilişkin yasak metinden çıkarılmakta; yerine işkence ve eziyet suçları ile kamu görevlisinin görevi sebebiyle işlediği ve Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında kötü muamele sayılabilecek suçlar getirilmektedir. AİHM'in cezasızlık (impunity) içtihadına uyum amacı taşımakla birlikte, "kötü muamele kabul edilebilecek suçlar" ifadesinin belirliliği tartışmaya açıktır.	Kamu görevlisi yargılamaları; AİHS m. 3 kapsamındaki dosyalar

II. DEĞİŞTİRİLEN KANUNLARIN ALANLARA GÖRE GENEL TASNİFİ

Aşağıdaki tablo, çerçeve maddeleri esas alarak Kanunun tamamının hangi hukuk dalına temas ettiğini göstermektedir. Bazı maddeler birden fazla alanı ilgilendirdiğinden (örn. TBK m. 55 hem borçlar hukukunu hem idari yargıda tam yargı davalarını etkilemektedir) ikili nitelendirme yapılmıştır.

Çerçeve Madde	Değiştirilen Kanun / Hüküm	Değişikliğin Konusu	Hukuk Alanı
m. 1	2004 s. İcra ve İflas Kanunu m. 114	Ortaklığın satış suretiyle giderilmesinde mirasçılara özgü birinci artırma; ihale bedelini yatırmayana idari para cezası; Hazinesin teminat muafiyeti	İcra ve İflas Hukuku (Cebrî İcra)
m. 2	1512 s. Noterlik Kanunu m. 55	Noterlik evrakının aslının/onaylı örneğinin adli mercilere elektronik ortamda gönderilmesi; ücretsizlik	Yargı Teşkilatı / Noterlik Hukuku — Ceza Muhakemesi ile bağlantılı
m. 3	2575 s. Danıştay Kanunu Geçici m. 27	Daire sayısının indirilmesi için öngörülen sürenin 10 yıldan 14 yıla uzatılması (23/7/2026 → 23/7/2030)	İdare Hukuku / Yargı Örgütü
m. 4	2576 s. Kanun m. 7	Tek hâkimle çözümlenecek davalar: parasal sınırın 486.000 TL'ye yükseltilmesi ve nitelik esaslı yeni bentler	İdari Yargılama Usulü
m. 5	2577 s. İYUK m. 45	İstinafta gerekçe değiştirerek ret; kaldırma ve gönderme hâllerinin tahdidî sayılması	İdari Yargılama Usulü
m. 6	2577 s. İYUK m. 46	Kaldırma kararı üzerine yeniden verilen kararların temyizi ve temyize kapalı istisnalar	İdari Yargılama Usulü
m. 7	2659 s. Adli Tıp Kurumu Kanunu m. 26 (mülga hükmün ihyası)	İhtisas kurulu başkan/üyeleri için uzmanlık şartı ve dört yıllık görev süresi	Adli Bilimler / Ceza Muhakemesi (delil değerlendirme)
m. 8	2802 s. Hâkimler ve Savcılar Kanunu m. 10	Hâkim ve savcı yardımcılığında eğitim müfredatının kanunlaştırılması; yazılı ve sözlü sınav ölçütlerinin objektifleştirilmesi	Yargı Mesleği / İdare Hukuku (kamu personel rejimi)
m. 9	2802 s. Kanun m. 63	Yeni uyarma sebebi: hukuki bilgiyle çözülebilecek konuda bilirkişiye başvurmak	Yargı Mesleği / Disiplin Hukuku — Usul hukuku ile bağlantılı
m. 10	3095 s. Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun m. 1	Kanuni faizin TCMB reeskont oranının %80'ine bağlanması	Borçlar Hukuku (tüm yargı alanlarına yansır)
m. 11–12	4721 s. Türk Medeni Kanunu m. 440 ve m. 444	Vesayet altındaki kişiye ait taşınır ve taşınmazların UYAP'a entegre elektronik satış portalında satılması	Medeni Hukuk (Vesayet) / Cebrî İcra Usulü

Çerçeve Madde	Değiştirilen Kanun / Hüküm	Değişikliğin Konusu	Hukuk Alanı
m. 13	5237 s. Türk Ceza Kanunu m. 158	Nitelikli dolandırıcılığa hesap/ödeme aracı temini şeklinde iştirakte yarı oranında indirim	Ceza Hukuku (Maddi)
m. 14	5271 s. CMK m. 80	Genetik inceleme sonuçlarının kimliksizleştirilerek mahsus sisteme kaydı; 20 yıllık saklama süresi ve silme talebi	Ceza Muhakemesi Hukuku / Kişisel Verilerin Korunması
m. 15	5271 s. CMK m. 231	HAGB yasağının işkence, eziyet ve kötü muamele suçlarına genişletilmesi	Ceza Muhakemesi Hukuku
m. 16	5271 s. CMK m. 247	Kaçak sanık hakkında güvenlik tedbirine hükmedilmesi hâlinde yargılamanın yenilenmesi talebi	Ceza Muhakemesi Hukuku
m. 17	5271 s. CMK m. 308	Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itiraz yetkisinin kapsamı, süresi ve talep sahipleri	Ceza Muhakemesi Hukuku (Olağanüstü Kanun Yolu)
m. 18	6098 s. Türk Borçlar Kanunu m. 55	Bedensel zarar ve destekten yoksun kalma tazminatında faiz başlangıcı ve ara ödemelerin oransal mahsubu	Borçlar Hukuku — İdari Yargı (tam yargı davaları) ile ortak
m. 19	6100 s. HMK m. 107	Belirsiz alacak davasının yürürlükten kaldırılması	Medeni Usul Hukuku
m. 20	6100 s. HMK m. 109	Kısmi davada bir defaya mahsus serbest talep artırımı ve zamanaşımının dava tarihinde kesilmesi	Medeni Usul Hukuku
m. 21	6100 s. HMK m. 147	Duruşmalar arasındaki sürenin üç ayı aşmaması	Medeni Usul Hukuku
m. 22	6100 s. HMK m. 149	E-duruşmada elle atılan imzaya ilişkin hükümlerin uygulanmaması (istisnalar saklı)	Medeni Usul Hukuku / Adalet Hizmetlerinde Dijitalleşme
m. 23	6100 s. HMK m. 166	Birleştirme kararının kesinleşmesi ve ilk davanın açıldığı mahkemenin bağlılığı	Medeni Usul Hukuku
m. 24	6100 s. HMK m. 168	Birleştirme kararına karşı hükümden bağımsız istinaf yolu	Medeni Usul Hukuku
m. 25	6100 s. HMK m. 362	İstinafta yeniden esas hakkında verilen kararların temyizine ilişkin yeni fıkra	Medeni Usul Hukuku
Geçici m. 1	10 fıkra hâlinde zaman bakımından uygulama kuralları	Derdest dosyalar, ilanı yapılmış artırımlar, lehe kanun uygulaması	Tüm alanlar (intertemporal hukuk)
m. 26–27	Yürürlük ve yürütme	Kademeli yürürlük: 23/7/2026'dan geçerli, üç ay sonra ve yayım tarihinde	—

III. İDARE HUKUKU VE İDARİ YARGILAMA USULÜ

Kanunun ağırlık merkezini oluşturan alanlardan biridir. Dört çerçeve madde (m. 3, 4, 5, 6) doğrudan idari yargıyı; TBK m. 55 değişikliği ise tam yargı davaları bakımından dolaylı olarak idari yargıyı ilgilendirmektedir.

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 3	2575 s.K. Geçici m. 27/13 ve /17	Başkanlık Kurulunun daire sayısını 13. maddedeki sayıya indirmesi için öngörülen süre 10 yıl (son tarih 23/7/2026). Kadro sayısı doksana düşünceye kadar boşalan her iki üyelik için bir üye seçimi kuralı işlemektedir.	Süre 14 yıla çıkarılmakta, son tarih 23/7/2030'a ötelenmektedir. 17. fıkradaki "iki boşalmaya bir seçim" kuralının 23/7/2030 tarihine kadar uygulanmaması öngörülmektedir.	Danıştay'ın küçültülmesi hedefi fiilen dört yıl daha ertelenmektedir. 17. fıkranın askıya alınması, üye kadrolarının otomatik iptali riskini kaldırdığından atama politikası bakımından esneklik sağlamaktadır. Madde 23/7/2026'dan geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir (m. 26/1-a): geriye yürüyen bir yürürlük tekniğidir ve mevcut sürenin dolmasıyla oluşacak hukuki boşluğu önlemeye yöneliktir.
m. 4	2576 s.K. m. 7 — Tek hâkimle çözümlenecek davalar	Yalnızca parasal ölçüt: uyuşmazlık miktarı 25.000 TL'yi aşmayan, konusu belli parayı içeren iptal davaları ile tam yargı davaları. Vergi mahkemeleri bakımından da 25.000 TL sınırı.	Düzenleyici işlemlere karşı açılanlar tümüyle kapsam dışına çıkarılmıştır. (a) Parasal sınır 486.000 TL'ye yükseltilmiştir. (b) Öğrenciler hakkındaki disiplin cezaları (uzaklaştırma ve ilişik kesme hariç), sınıf geçme, not tespiti, yurt, kredi ve burs işlemleri. (c) Kamu görevlilerinin geçici görevlendirme, yolluk, lojman ve izin işlemleri. (d) Uyarma cezaları. (e) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının disiplin cezaları (mesleki faaliyeti engelleyenler hariç). (f) 2022 s. Kanunun uygulanmasından doğan davalar. Vergi mahkemelerinde de sınır 486.000 TL'dir.	Nicelik esaslı ölçütten nitelik esaslı ölçüte geçişi ifade eden yapısal bir değişikliktir. Düzenleyici işlemlerin istisna tutulması ve öğrenci/kamu görevlisi statüsünü ağır biçimde etkileyen işlemlerin (uzaklaştırma, ilişik kesme, mesleki faaliyeti engelleyen cezalar) kapsam dışı bırakılması, ölçülülük bakımından isabetlidir. Ancak İYUK m. 46/2-a ile birlikte değerlendirildiğinde tek hâkim davalarının temyize kapalı hâle gelmesi, geniş bir uyuşmazlık kütesinin içtihat birliği denetiminden çıkması sonucunu doğurur. Geçici m. 1/(2) uyarınca değişiklik yalnızca yürürlükten sonra açılan davalara uygulanır; derdest dosyalarda görevli merci değişmez.
m. 5	2577 s. İYUK m. 45 — İstinaf	3. fıkra: BİM ilk derece kararını hukuka uygun bulursa istinaf başvurusunun reddine karar verir; maddi yanlışlıkları düzeltir. 5. fıkra: Yalnızca (i) ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı başvurunun haklı	3. fıkra üç bende ayrılmıştır: (a) karar hukuka uygunsa, (b) sonuç hukuka uygun olmakla birlikte gerekçe hatalı veya eksikse gerekçe değiştirilerek, (c) maddi yanlışlık düzeltilerek istinaf başvurusunun reddi.	İki yönlü bir hüküm: bir yandan bozma sebebi sayılabilecek ağır usul eksiklikleri (eksik hasım, talep hakkında karar verilmemesi, dilekçe reddi) açıkça iade sebebi yapılarak hak arama hürriyeti güçlendirilmekte; diğer yandan "bu hâller dışında gönderme kararı verilemez" cümlesiyle istinaf

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
		bulunması, (ii) görevsiz/yetkisiz mahkeme yahut reddedilmiş/yasaklanmış hâkim tarafından bakılmış olması hâllerinde kaldırma ve gönderme. 6. fıkranın birinci cümlesi, AYM'nin 27/3/2025 tarihli ve E. 2024/189, K. 2025/83 sayılı kararıyla "istinaf başvurusunun kısmen veya tümünden kabulü hâli" yönünden iptal edilmiştir.	5. fıkra yedi bende genişletilmiştir: usule ilişkin diğer nihai kararlar; görevsizlik/yetkisizlik veya reddedilmiş hâkim; dilekçe reddi kararı verilmeksizin esasa girilmesi; eksik veya yanlış hasımla tekemmül; talep hakkında karar verilmemesi veya eksik hüküm; keşif/bilirkişi incelemesi yapılmaması; duruşma yapılmaması. (f) ve (g) bentlerindeki eksikliği bölge idare mahkemesi kendisi giderebilir. Sayılan hâller dışında kaldırma ve gönderme kararı verilemez.	mahkemesinin işin esasına el koyma yükümlülüğü mutlaklaştırılmaktadır. (f) ve (g) bakımından eksikliğin bizzat giderilebilmesi, istinafin "yeniden yargılama" niteliğini pekiştirir. Gerekece değiştirerek ret imkânı, uygulamada zaten yapılan bir işlemi kanuni dayanağa kavuşturmaktadır.
m. 6	2577 s. İYUK m. 46 — Temyiz	Madde tek fıkra hâlinde ve yalnızca (a)–(n) bentlerinde sayılan dava türleri bakımından temyiz yolunu açmaktadır. Mevcut (c) bendi: 486.000 TL'yi aşıp 1.661.000 TL'yi aşmayan ve kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalar.	Madde numaralandırılarak birinci fıkra hâline getirilmiş; (c) bendi metinden çıkarılmıştır. Yeni ikinci fıkra: Birinci fıkra kapsamında olmayan davalarda, BİM'in kaldırma üzerine yeniden verdiği kararlar 30 gün içinde temyiz edilebilir. Temyize kapalı istisnalar: (a) tek hâkimle görülen davalar; (b) 4081 s. Çiftçi Mallarının Korunması Kanunu; (c) 3091 s. Kanun; (d) 6458 s. YUKK; (e) yeniden verilen karar ile ilk derece kararı arasındaki fark İYUK m. 45/1 ikinci cümledeki parasal sınırı geçmiyorsa; (f) sadece vekâlet ücreti ve yargılama giderine ilişkin kararlar.	Doğrudan AYM'nin 27/3/2025 tarihli iptal kararının gereğini yerine getiren hükümdür: istinafta kaldırma sonrası yeniden verilen kararlar kural olarak temyize açılmakta, ancak altı istisna ile kapsam daraltılmaktadır. En tartışmalı istisna (a) bendidir; m. 4 ile tek hâkim alanı büyük ölçüde genişletildiğinden, bu bent temyiz yolunu pratikte oldukça dar bir alana hapsedebilir. (e) bendindeki "fark ölçütü" usul ekonomisi bakımından anlamlı olmakla birlikte hesaplama tartışmaları doğurmaya elverişlidir. Geçici m. 1/(3): değişiklikler yürürlükten sonra BİM'ce verilen kararlara uygulanır.
m. 18 (yansıma)	6098 s. TBK m. 55	TBK m. 55/2 uyarınca hüküm, idari eylem ve işlemlerden doğan bedensel zarar ve ölüm hâllerinde de uygulanmaktadır; faiz başlangıcı içtihatla belirlenmektedir.	Kazancın bilindiği döneme ilişkin tazminata haksız fiil/zarar doğuran olay tarihinden, bilinemediği döneme ilişkin tazminata karar tarihinden itibaren kanuni faiz işletilir. Tahkikat başlayınca kadar ifa amacıyla ödenen bedel, ödeme tarihine göre belirlenecek tazminattan oransal olarak mahsup edilir.	Tam yargı davalarında faiz başlangıcına ilişkin köklü içtihat farklılıklarını sona erdirmeye yöneliktir. İdari yargıda sıkça karşılaşılan "idarece yapılan avans/kısmi ödeme" sorununda oransal mahsup kuralı getirilmesi, nominal mahsup uygulamasının enflasyonist ortamda yarattığı adaletsizliği gidermektedir.

IV. CEZA HUKUKU (MADDİ HUKUK)

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 13	5237 s. TCK m. 158 — Nitelikli dolandırıcılık	Madde üç fıkradan oluşmakta; iştirak hâlinde TCK'nın genel hükümleri (m. 37 vd.) uygulanmaktadır. Hesabını veya banka kartını suç örgütüne kullandıran kişi, koşulları varsa müşterek fail veya yardım eden olarak tam cezaya muhatap olmaktadır.	Yeni dördüncü fıkra: TCK m. 157 ve 158'deki suçlara iştirakin, kendisine veya başkasına haksız menfaat sağlamak amacıyla banka/kredi kartı gibi ödeme araçlarını ya da banka, aracı kurum, ödeme hizmeti sağlayıcıları veya kripto varlık hizmet sağlayıcıları nezdindeki hesabın kullanılmasını sağlayan zorunlu bilgi veya araçları başkasına vermek fiiliyle sınırlı olması hâlinde ceza yarı oranında indirilir.	Kusurun ağırlığıyla ceza arasındaki orantıyı yeniden kuran bir indirim sebebidir. Uygulamada "hesap kiralayan" kişilerin çoğu zaman ekonomik zorluk içindeki, örgütün asli faaliyetinden habersiz kişiler olması karşısında ölçülülük ilkesine hizmet eder. Kripto varlık hizmet sağlayıcılarının açıkça sayılması, 6362 sayılı Kanunda 2024'te yapılan değişikliklerle uyumludur. Dikkat: indirim, fiilin "bu fiille sınırlı" olmasına bağlıdır; hesabı verenin ayrıca aldatıcı davranışa katılması hâlinde uygulanmaz. Ayrıca hüküm bir cezasızlık sebebi değil, indirim sebebidir; TCK m. 168 etkin pişmanlık hükümleri ayrıca uygulanabilir.
Geçici m. 1/(6)	Derdest dosyalar bakımından lehe kanun uygulaması	TCK m. 7/2 uyarınca lehe kanunun uygulanması kural olmakla birlikte, kanun yolu aşamasındaki dosyalarda usul belirsizdir.	TCK m. 157 veya 158 uyarınca hüküm verilmiş olup dosyası kanun yolu incelemesinde bulunan sanıklardan yeni fıkranın uygulanacağı olanların BAM ceza dairelerindeki dosyaları hakkında bozma kararı verilir ve dosya ilk derece mahkemesine gönderilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığındaki dosyalar da gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.	Lehe kanun değerlendirmesinin, delil takdiri gerektirdiğinden ilk derece mahkemesince yapılmasını sağlayan isabetli bir usul hükmüdür. Uygulamada BAM ceza daireleri için ciddi bir dosya trafiği doğuracaktır.
Geçici m. 1/(7)	İnfaz aşamasındaki hükümlüler bakımından etkin pişmanlık imkânı	Kesinleşmiş hükümlerde TCK m. 168 uygulanmamışsa, infaz aşamasında etkin pişmanlıktan yararlanma imkânı bulunmamaktadır.	Dosyası infaz aşamasında olan ve haklarında TCK m. 168 uygulanmamış hükümlülerden yeni fıkranın uygulanacağı olanlar, mağdurun zararını mahkemece yapılacak iltardan itibaren altı ay içinde aynen iade veya tazmin suretiyle tamamen gidermeleri hâlinde TCK m. 168/2'den yararlanabilir. Bu süre içinde infazın ertelenmesine veya durdurulmasına karar verilemez. Hüküm, kanun yoluna başvurulmaması sebebiyle sonradan kesinleşen hükümler bakımından da uygulanır.	Kesin hükmün otoritesine getirilen istisnai ve süreli bir imkândır. "İnfazın ertelenemeyeceği" kaydı, hükümlünün süreci uzatma saikiyle kötüye kullanmasını engellemeye yöneliktir. Mağdurun zararının giderilmesini teşvik ettiğinden onarıcı adalet yaklaşımıyla uyumludur; ancak ödeme gücü bulunmayan hükümlüler bakımından fiili eşitsizlik yaratma riski taşır.

V. CEZA MUHALEMESİ HUKUKU

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 14	5271 s. CMK m. 80 — Genetik inceleme sonuçlarının gizliliği	İnceleme sonuçları kişisel veri niteliğindedir, başka amaçla kullanılamaz. Kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara itiraz süresinin dolması, itirazın reddi, beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi hâlinde bilgiler Cumhuriyet savcısı huzurunda derhâl yok edilir.	İnceleme sonuçları kimlik bilgilerinden arındırılmış şekilde mahsus bir sisteme kaydedilir; bir örneği dosyada delil olarak saklanmak üzere soruşturma/kovuşturma makamına gönderilir. İmha: beraat vb. hâllerde derhâl; diğer hâllerde mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren yirmi yıl geçmesiyle. İlgili kişi, saklamayı gerektiren amacın ortadan kalkması veya haklı neden bulunması hâlinde hâkim veya mahkemeden silme talep edebilir. Yeni 3. fıkra: Kayıtlar, yürütülmekte olan soruşturma/kovuşturmada maddi gerçeğin ortaya çıkarılması amacıyla mahkeme, hâkim veya Cumhuriyet savcısı kararıyla kullanılabilir; savcı kararına karşı sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Usul ve esaslar Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca müşterek yönetmelikle belirlenir.	Türkiye’de fiilen bir ulusal DNA veri bankasının kurulmasına giden düzenlemedir. AİHM’in S. ve Marper/Birleşik Krallık kararı ışığında değerlendirildiğinde, süresiz saklamanın önlenmesi (20 yıl), kimliksizleştirme, yargısal karar şartı ve bireysel silme talebi imkânı olumlu güvencelerdir. Buna karşılık yirmi yıllık sürenin suçun ağırlığına göre kademelendirilmemiş olması ve “haklı neden” ölçütünün belirsizliği, ölçülülük denetiminde eleştirilebilecek noktalar. Ayrıca 6698 sayılı KVKK ile ilişkinin yönetmelik düzeyinde netleştirilmesi gerekecektir.
m. 15	5271 s. CMK m. 231/14 — HAGB’nin kapsam dışı hâlleri	HAGB hükümleri, Anayasanın 174. maddesinde koruma altına alınan inkılap kanunlarında yer alan suçlarla ilgili olarak uygulanmaz.	HAGB hükümleri; işkence ve eziyet suçları ile kamu görevlisinin görevi sebebiyle işlediği ve Anayasanın 17. maddesi kapsamında kötü muamele kabul edilebilecek suçlar hakkında uygulanmaz.	AİHM’in Türkiye aleyhine verdiği ve HAGB’nin işkence/kötü muamele faillerine fiilî cezasızlık sağladığını tespit eden çok sayıda kararının (AİHS m. 3’ün usuli yükümlülüğü) gereğini yerine getirmektedir. İki yönlü dikkat gerektirir: (i) inkılap kanunlarına ilişkin mevcut yasak metinden çıkarılmakta, dolayısıyla bu suçlar bakımından HAGB yeniden mümkün hâle gelmektedir; (ii) “Anayasanın 17. maddesi kapsamında kötü muamele kabul edilebilecek suçlar” ifadesi katalog suç saymadığından, suçta ve cezada kanunilik ile belirlilik ilkeleri açısından hâkime geniş takdir bırakmaktadır. Kapsam, uygulamada AYM ve AİHM içtihadı üzerinden somutlaştırılacaktır.

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 16	5271 s. CMK m. 247/3 — Kaçağın tanımı ve yargılaması	Kaçak sanık hakkında kovuşturma yapılabilir; ancak daha önce sorgusu yapılmamışsa mahkûmiyet ve ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilemez.	Mevcut hükme eklenen cümle: Güvenlik tedbirine karar verilmesi hâlinde kaçak sanık veya müdafii, savunma hakkının kullanılmak istendiğini belirterek yargılamanın yenilenmesini talep edebilir.	Sorgusu yapılmamış kaçak sanık hakkında mahkûmiyet verilemese de güvenlik tedbirine (özellikle müsader ve tüzel kişilere özgü tedbirler) hükmedilebilmesi karşısında ortaya çıkan savunma hakkı ihlalinin gideren bir düzenlemedir. AİHS m. 6 ve AYM'nin gıyabi yargılamaya ilişkin içtihadıyla uyumludur. CMK m. 311 vd. ile ilişkisi bakımından özel bir yenileme sebebi niteliğindedir; talep için ayrıca yeni delil aranmaz, savunma hakkının kullanılmak istendiğinin beyanı yeterlidir.
m. 17	5271 s. CMK m. 308 — Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itirazı	Yalnızca “Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı” itiraz mümkündür. Süre: ilamın Başsavcıya verildiği tarihten itibaren bir ay. İstem sahiplerine ilişkin açık düzenleme bulunmamaktadır.	Yargı yeri belirlenmesi ve görevsizlik kararları hariç olmak üzere ceza dairelerinin tüm kararlarına karşı itiraz mümkündür. Süre: dosyanın Başsavcılığa teslim edildiği tarihten itibaren üç ay. Yeni 4. fıkra: İstem; sanık veya sanık adına kanun yoluna başvurma hakkı olanlar ile katılan, katılma isteği karara bağlanmamış ya da katılan sıfatını alabilecek surette suçtan zarar görmüş bulunanlar tarafından yapılır. Sanık lehine itirazda süre aranmaz kuralı korunmuştur.	Üç ayrı yönde genişleme: konu (tüm kararlar), süre (bir aydan üç aya) ve başlangıç anı (ilamın verilmesi yerine dosyanın teslimi). Uygulamada “ilamın verilmesi” anına ilişkin tartışmalar sona ermektedir. İstem sahiplerinin kanunla sayılması hukuki belirliliği artırmakta; suçtan zarar gören lehine geniş bir tanım benimsenmektedir. Buna karşılık kesin hükmün istikrarı bakımından üç aylık sürenin uzunluğu tartışılabilir. Geçici m. 1/(8): değişiklik yürürlükten sonra teslim edilen dosyalara uygulanır.
m. 2 (bağlantılı)	1512 s. Noterlik Kanunu m. 55	Evrakın daire dışına çıkarılması ancak mahkeme veya sorgu hâkiminin kararıyla mümkündür. Terminoloji güncel değildir (“sorgu hâkimliği”, “Cumhuriyet savcılıkları”).	Terminoloji güncellenmiştir: sulh ceza hâkimliği, Cumhuriyet başsavcılığı. Aslın istenmesi hâlinde noter örneği çıkarıp onaylar, örneği aslın yerinde saklar ve aslı ilgili mercie gönderir. Onaylı örnek istenmesi hâlinde noter, aslı elektronik ortamda tarayıp güvenli elektronik imzayla imzalayarak oluşturduğu örneği elektronik ortamda gönderir. Bu işlemler için yevmiye numarası verilmez; posta ve yol masrafı hariç harç, vergi ve değerli kâğıt ücreti dâhil hiçbir ücret alınmaz.	Ceza soruşturmasında delil temini süresini kısaltan operasyonel bir hükümdür. Mahkeme kararı şartının kaldırılıp savcılık talebinin yeterli sayılması, soruşturmanın etkinliği lehine bir tercih olmakla birlikte, noterlik evrakının gizliliği ve kişisel verilerin korunması bakımından talebin “konusu belirtilmek suretiyle” yapılması şartının titizlikle uygulanması gerekir.

HUKUKUP

VI. MEDENİ USUL HUKUKU

Kanunun sayısal olarak en yoğun müdahalede bulunduğu alandır (m. 19–25). Değişiklikler üç kümede toplanabilir: (i) dava türlerinin yeniden yapılandırılması (m. 107 ve 109), (ii) yargılamanın hızlandırılması ve dijitalleşmesi (m. 147, 149), (iii) kanun yolu rejiminin yeniden düzenlenmesi (m. 166, 168, 362).

A. Dava Türleri: Belirsiz Alacak Davasının Kaldırılması ve Kısmi Davanın Yeniden Yapılandırılması

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 19	6100 s. HMK m. 107 — Belirsiz alacak davası	Alacaklının, dava tarihinde alacağın miktarını tam ve kesin olarak belirleyemeyeceği hâllerde hukuki ilişkiyi ve asgari miktarı belirterek dava açabilmesi. Tahkikat sona ermeden verilecek iki haftalık kesin süre içinde talebin tam ve kesin olarak belirlenmesi. Zamanaşımının tüm alacak bakımından dava tarihinde kesilmesi (Yargıtay içtihadı).	Madde tümüyle yürürlükten kaldırılmaktadır. Geçici m. 1/(10) uyarınca, yürürlükten kaldırılma tarihinden önce açılan davalar bakımından uygulanmaya devam olunur.	Kanunun en radikal hükmüdür. Belirsiz alacak davası, 2011’den bu yana “alacağın belirlenebilir olup olmadığı” tartışması nedeniyle çok sayıda usulden ret ve bozma kararına yol açmış; Yargıtay daireleri arasında derin içtihat farklılıkları doğurmuştur. Kaldırılması, dava şartı yokluğu nedeniyle hak kaybı riskini ortadan kaldırmaktadır. Geçici m. 1/(10) ile getilen koruma, derdest davalarda usul güvenliğini sağlamaktadır.
m. 20	6100 s. HMK m. 109 — Kısmi dava	Talep konusunun bölünebilir olduğu hâllerde bir kısmının dava edilebilmesi. Talep artırımı, iddianın genişletilmesi yasağı ve ıslah kurumuna (HMK m. 176 vd.) tâbidir; ıslah bir kez yapılabilir. Zamanaşımı yalnızca dava edilen kısım bakımından kesilir.	Yeni dördüncü fıkra: Alacağın sadece bir kısmının dava edildiği durumlarda talep konusu, aynı davada bir defaya mahsus olmak üzere iddianın genişletilmesi yasağına tâbi olmaksızın tahkikatın sona ermesine kadar artırılabilir. Bu durumda zamanaşımı, artırılan kısım bakımından da dava tarihinden itibaren kesilmiş sayılır.	Belirsiz alacak davasının işlevini kısmi dava içinde soğuran ikame hükmüdür. Üç kritik unsur içerir: (i) artırım hakkı bir defaya mahsustur; (ii) iddianın genişletilmesi yasağına tâbi değildir, dolayısıyla ıslahtan bağımsız bir imkândır ve ıslah hakkı ayrıca saklıdır; (iii) zamanaşımının artırılan kısım bakımından da dava tarihinde kesilmiş sayılması, belirsiz alacak davasının en önemli avantajını korumaktadır. Bu düzenleme sayesinde davacı, artık “alacağım belirsiz mi” tartışmasına girmeden kısmi dava açıp bilirkişi raporundan sonra talebini artıracaktır. Uygulamada asıl tartışma, “bir defaya mahsus” sınırın ıslah hakkını tüketip tüketmediği ve faiz başlangıcının artırılan kısım bakımından hangi tarih olacağı noktasında yoğunlaşacaktır.

B. Yargılamanın Hızlandırılması ve Dijitalleşme

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 21	6100 s. HMK m. 147 — Tarafların duruşmaya daveti	Madde iki fıkradan oluşmakta; duruşmalar arasındaki süreye ilişkin bir sınırlama bulunmamaktadır.	Yeni üçüncü fıkra: Duruşmalar arasındaki süre üç aydan daha uzun olamaz. İşin niteliği gereği bilirkişi incelemesinin uzaması veya istinabe yoluyla tahkikat işlemlerinin yürütülmesi gibi zorunlu hâllerde hâkim, gerekçesini belirterek daha uzun bir süre belirleyebilir.	Makul sürede yargılanma hakkı (AY m. 36, AİHS m. 6) bakımından doğrudan bir güvence getirmektedir. Ancak hüküm bir düzen hükmü niteliğindedir: aykırılığın yaptırımı düzenlenmemiştir. Fiilî etkisi, mahkemelerin fizikî ve kadro kapasitesine bağlıdır; zorunlu hâl istisnasının gerekçelendirilmesi şartı ise HSK denetimi ve tarafların şikâyet hakkı bakımından anlam taşır.
m. 22	6100 s. HMK m. 149 — Ses ve görüntü nakli yoluyla duruşma (e-duruşma)	Madde beş fıkradan oluşmakta; e-duruşmada yapılan usul işlemlerinin imzasına ilişkin özel bir hüküm bulunmamakta, HMK m. 154/3 uyarınca tutanağın ilgililerce imzalanması gerekmektedir.	Yeni dördüncü fıkra: E-duruşmaya katılanlar hakkında, HMK m. 154/3-(ç) bendinde belirtilen ikrar, yeminin edası, davanın geri alınmasına muvafakat, davadan feragat, davayı kabul ile sulh olma hâlleri hariç olmak üzere, elle atılan imzaya ilişkin hükümler uygulanmaz. Mevcut 4. ve 5. fıkralar 5. ve 6. fıkra olarak kaydırılmıştır. Yürürlük: yayımdan üç ay sonra.	E-duruşmanın önündeki en önemli pratik engeli kaldırmaktadır. Tarafın davanın kaderini doğrudan belirleyen tasarrufi işlemleri (feragat, kabul, sulh, ikrar, yemin) bakımından ıslak imza şartının korunması, işlem güvenliği ile teknolojik kolaylık arasında isabetli bir denge kurmaktadır. Yürürlüğün üç ay ertelenmesi, UYAP altyapısının ve yönetmeliğin hazırlanmasına süre tanımaktadır.

C. Davaların Birleştirilmesi ve Kanun Yolu Rejimi

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 23	6100 s. HMK m. 166/1 — Davaların birleştirilmesi	Aynı yargı çevresindeki mahkemelerde açılmış bağlantılı davalarda birleştirme kararı ikinci davanın açıldığı mahkemece verilir ve bu karar diğer mahkemeyi bağlar.	Aynı yargı çevresindeki davalarda birleştirme, ilk davanın açıldığı mahkemede yapılabilir. İlk davanın açıldığı mahkeme, birleştirme kararının kesinleşmesinden itibaren bununla bağlıdır.	Kararın “verildiği anda” değil “kesinleştiği anda” bağlayıcı olması, m. 168 ile getirilen bağımsız istinaf yolunun zorunlu sonucudur. İki fıkra arasındaki rejim farkı (aynı yargı çevresi / aynı yargı çevresi) böylece ortadan kalkmakta, kesinleşme ölçütü genel kural hâline gelmektedir. Uygulamada birleştirmenin gecikmesi pahasına hukuki güvenlik tercih edilmiştir.
m. 24	6100 s. HMK m. 168 — Kanun yolları	Birleştirme ve ayırma kararlarına karşı istinaf ve temyiz yoluna ancak hükümle birlikte gidilebilir; bu husus tek başına kaldırma veya bozma sebebi teşkil etmez.	Yeni 1. fıkra: Aynı yargı çevresindeki mahkemelerde görülen davalar yönünden verilen birleştirme kararına karşı sadece istinaf yoluna başvurulabilir (hükümden bağımsız, doğrudan). Yeni 2. fıkra: İlk derece mahkemelerinin ayırma kararlarına karşı istinaf yoluna; BAM’ın birleştirme ve ayırma kararları hakkında ise temyiz yoluna ancak hükümle birlikte gidilebilir; bu husus tek başına kaldırma veya bozma sebebi teşkil etmez.	Birleştirme kararı, tabii hâkim ilkesi ve görevli/yetkili mahkeme belirlemesi bakımından ayırma kararından çok daha ağır sonuçlar doğurduğundan, yalnızca birleştirmeye hükümden bağımsız istinaf yolu açılması sistematik olarak tutarlıdır. Hükümün en önemli pratik sonucu, hatalı birleştirme nedeniyle tüm yargılamanın boşa gitmesi riskinin baştan bertaraf edilmesidir. Buna karşılık, kararın kesinleşmesi beklenirken yargılamanın duraklaması riski doğar; m. 21’deki üç aylık duruşma sınırıyla gerilim yaratabilir.
m. 25	6100 s. HMK m. 362 — Temyiz edilemeyen kararlar	1. fıkra (a): Miktar veya değeri 40.000 TL’yi (2026 yılı güncel sınırı 682.000 TL) geçmeyen davalara ilişkin kararlar temyiz edilemez. İstinafta kabul üzerine yeniden esas hakkında verilen kararların temyizine ilişkin özel bir hüküm bulunmamaktadır.	Yeni 3. fıkra: İstinaf başvurusunun kısmen veya tamamen kabul edilerek yeniden esas hakkında verilen kararın kabul edilen ya da reddedilen kısmının, miktar veya değeri itibarıyla HMK m. 341/2’deki istinaf parasal sınırının üzerinde olması hâlinde temyiz edilebilir. (a) bendi: Temyiz sınırının altında kalan yeniden verilen karar ile ilk derece kararı arasındaki fark, m. 341/2’deki sınırı geçmiyorsa temyiz yolu kapalıdır. (b) bendi: Yeniden verilen karar sadece yargılama gideri veya vekâlet ücretine ilişkinse temyiz yolu kapalıdır.	İYUK m. 46/2 ile birebir paralel bir düzenlemedir; iki yargı kolunda kanun yolu rejiminin uyumlaştırılması amacını taşır. AYM’nin istinafta kabul hâline ilişkin iptal kararlarının doğurduğu boşluğu, mutlak bir temyiz hakkı yerine “fark ölçütü”ne dayalı bir denge kurarak doldurmaktadır. Uygulamada tartışma, farkın hangi kalemler (asıl alacak, faiz, yargılama gideri) üzerinden hesaplanacağı ve kısmen kabul hâlinde “kabul edilen ya da reddedilen kısım” ifadesinin nasıl yorumlanacağı noktasında çıkacaktır.

VII. İCRA VE İFLAS HUKUKU İLE MEDENİ HUKUK (CEBRÎ SATIŞ REJİMİ)

Bu üç madde (m. 1, 11, 12) birlikte okunduğunda, cebrî satış rejiminin tümüyle elektronik satış portalı üzerinde birleştirilmesi ve ortaklığın giderilmesi davalarında miras mallarının aile içinde tutulmasını amaçlayan bir sosyal politika tercihi görülmektedir.

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 1	2004 s. İİK m. 114 — Artırma hazırlık tedbirleri	Ortaklığın giderilmesi satışlarında artırma herkese açıktır; mirasçılara özgü bir öncelik bulunmamaktadır. Teklif sınırı: muhammen kıymetin %50'si ile rüçhanlı alacaklar toplamından yüksek olanı. İhale bedelini yatırmayanın teminatı iade edilmez, satış masraflarından düşülerek alacaklılara ödenir; ayrıca idari yaptırım öngörülmemiştir. Bent 6: satış isteyen alacaklı ve ortaklığın giderilmesinde pay sahibi için teminat muafiyeti.	Tüm maliklerin mirasla edindiği ve mirasçılar dışında üçüncü kişilerin mülkiyet hakkı bulunmayan taşınmazlarda, ortaklığın satış suretiyle giderilmesine karar verirse birinci artırma sadece malik olan mirasçılar arasında yapılır; bu usul bir defaya mahsustur. Bu hâlde birinci artırmada asgari teklif sınırı muhammen kıymetin %100'ü, ikinci artırmada %50'sidir. Bent 6 değiştirilmiş; pay sahibinin teminat muafiyeti kaldırılmış, buna karşılık Hazinesin açık artırmalarda teminat göstermekten muaf olduğu eklenmiştir. Bent 9 genişletilmiştir: teminat önce satış masraflarından mahsup edilir; ihale bedelini yatırmayan satış isteyen alacaklı ise muhammen bedelin %10'u kendi alacağından mahsup edilir ve masraf borçluya yüklenmez; ortaklığın giderilmesinde teminat, masraflar mahsup edildikten sonra paydaşlara payları oranında ödenir; yatırmayan paydaş ise teminatın tamamı diğer pay sahiplerine ödenir; ayrıca ihale bedelini yatırmayana teklif ettiği bedelin %5'i oranında idari para cezası verilir ve 6183 sayılı Kanun uyarınca tahsil edilir.	Üç ayrı politika hedefi barındırır: (i) miras kalan taşınmazın üçüncü kişilere geçmeden önce mirasçılara öncelik tanınması — mülkiyet hakkına yönelik makul bir sınırlama olmakla birlikte, %100 muhammen bedel şartı nedeniyle birinci artırmanın çoğu olayda sonuçsuz kalması ve süreci uzatması muhtemeldir; (ii) hayali artırma (spekülatif teklif) sorununa karşı %5 oranında idari para cezası getirilmesi — caydırıcılığı yüksek, ancak idari para cezasının icra dairesi veya satış memuru tarafından verilmesi ve kanun yolunun düzenlenmemiş olması hukuki güvence sorunu doğurur; (iii) Hazine lehine teminat muafiyeti. Geçici m. 1/(1): ilanı yapılmış artırmalara uygulanmaz.
m. 11	4721 s. TMK m. 440 — Vesayette taşınırın satılması	Değerli şeyler dışındaki taşınır, vesayet makamının talimatı uyarınca açık artırma ile satılır.	Satış, UYAP'a entegre elektronik satış portalında açık artırma ile yapılır. Pazarlıkla satış imkânı korunmuştur. Yürürlük: yayımdan üç ay sonra.	Vesayet altındaki kişinin menfaatinin korunması bakımından şeffaflığı ve rekabeti artıran bir düzenlemedir; fiziki artırmalarda görülen düşük bedelle satış riskini azaltır.

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 12	4721 s. TMK m. 444 — Vesayette taşınmazların satılması	Satış, vesayet makamının görevlendireceği bir kişi tarafından, vasi de hazır olduğu hâlde açık artırmayla yapılır.	Satış, UYAP'a entegre elektronik satış portalında açık artırmayla yapılır. İhalenin vesayet makamının onamasıyla tamamlanması ve on günlük onama süresi korunmuştur. Yürürlük: yayımdan üç ay sonra.	Görevlendirilen kişi ve vasinin hazır bulunması şartının kaldırılması, satışın icra teşkilatının elektronik altyapısına devrini ifade eder. Denetim makamının pazarlıkla satış yetkisi saklıdır. Geçici m. 1/(5): ilanı yapılmış artırmalara uygulanmaz.

VIII. BORÇLAR HUKUKU VE FAİZ REJİMİ

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 10	3095 s. Kanun m. 1 — Kanuni faiz	Faiz miktarı sözleşmeyle tespit edilmemişse yıllık %12 oranı uygulanır. Cumhurbaşkanı bu oranı aylık olarak belirlemeye, %10'una kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir. AYM'nin 22/7/2025 tarihli ve E. 2024/24, K. 2025/164 sayılı kararıyla madde “sözleşmeden kaynaklanmayan borç ilişkileri” yönünden iptal edilmiş olup karar 1/9/2026'da yürürlüğe girecektir.	Kanuni faiz, TCMB'nin önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerinde uyguladığı reeskont oranının %80'i üzerinden hesaplanır. 30 Haziran günü geçerli reeskont oranı, önceki yılın 31 Aralık oranından beş puan veya daha çok farklı ise yılın ikinci yarısında 30 Haziran'da belirlenen oranın %80'i uygulanır. Cumhurbaşkanına tanınan oran belirleme yetkisi metinden çıkarılmıştır.	AYM iptal kararının yürürlüğe gireceği 1/9/2026 tarihinden önce yasal boşluğu gideren, teknik olarak isabetli bir düzenlemedir. Sabit oran yerine piyasa göstergesine endeksleme, enflasyonist ortamda alacaklının zararının karşılanması bakımından mülkiyet hakkına (AY m. 35) daha uygundur. Ayrıca yılın ortasında beş puanlık sapma eşiğine bağlı otomatik güncelleme mekanizması öngörülmesi, ani oran değişikliklerine karşı esneklik sağlamaktadır. Cumhurbaşkanına tanınan takdir yetkisinin kaldırılması, kanunilik ve öngörülebilirlik ilkeleri açısından olumludur. Kanunun ana yürürlük kuralı (m. 26/1-c) uyarınca yayım tarihinde yürürlüğe gireceğinden, 1/9/2026'ya kadar geçiş sorunu doğmaz.
m. 18	6098 s. TBK m. 55 — Bedensel zarar ve destekten yoksun kalma tazminatının belirlenmesi	İlk iki fıkra: hesaplama esasları, rücu edilemeyen sosyal güvenlik ödemelerinin indirilemeyeceği, hakkaniyet düşüncesiyle artırma/azaltma yasağı; hükmün idari eylem ve işlemlere de uygulanacağı. Faiz başlangıcı ve ara ödemelerin mahsubu kanunda düzenlenmemiş, içtihatla belirlenmiştir.	Yeni 3. fıkra: Zarar görenin veya destekte bulunan kişinin kazancının bilindiği döneme ilişkin tazminata haksız fiil veya zarar doğuran olayın meydana geldiği tarihten; kazancın bilinemediği döneme ilişkin tazminata ise karar tarihinden itibaren kanuni faiz işletilir. Yeni 4. fıkra: İfa amacıyla tahkikat başlayınca kadar ödenen bedel, ödeme tarihine göre belirlenecek tazminat miktarından oransal olarak mahsup edilir.	Uygulamadaki en tartışmalı iki konuyu kanun düzeyinde çözmektedir. Faiz bakımından benimsenen ikili ayırım (bilinen dönem / bilinmeyen dönem), tazminatın karar tarihindeki verilere göre hesaplanmasıyla haksız fiil tarihinden faiz işletilmesinin birlikte uygulanmasından doğan mükerrer zenginleşmeyi önlemeye yöneliktir. Oransal mahsup kuralı ise özellikle trafik kazalarında sigorta şirketlerinin erken tarihli kısmi ödemelerinin, yıllar sonra hesaplanan tazminattan nominal olarak düşülmesi sonucu doğan enflasyon kaynaklı adaletsizliği gidermektedir. Geçici m. 1/(9): yalnızca yürürlükten sonra meydana gelen haksız fiil ve zarar doğuran olaylara uygulanır — kazanılmış hakları koruyan isabetli bir geçiş kuralıdır.

IX. YARGI TEŞKİLATI, MESLEK VE DİSİPLİN HUKUKU

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 7	2659 s. Kanun m. 26 — Adli tıp ihtisas kurullarında atama ve görev süresi	Madde 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK ile mülga olup, atama esasları ve görev süresine ilişkin kanuni bir düzenleme bulunmamaktadır.	Mülga madde “Atama ve görev süresi” başlığıyla yeniden düzenlenmektedir. İhtisas kurulu başkan ve üyeliğine atanmak için en az tıpta veya diş hekimliğinde uzmanlık belgesi ya da alanında doktora derecesi şarttır. İhtisas kurulu başkan ve üyeleri ile adli tıp grup başkanları ve ihtisas dairesi başkanlarının görev süresi dört yıldır; yeni atananlar göreve başlayıncaya kadar süresi dolanların görevi devam eder.	Adli tıp raporlarının ceza muhakemesindeki belirleyici ağırlığı düşünüldüğünde, nitelik şartının ve süreli görevin kanunla belirlenmesi hukuki güvenlik bakımından olumludur. Geçici m. 1/(4) ise sert bir geçiş hükmü içerir: yürürlük tarihi itibarıyla dört yıl ve üzeri görev yapmış olanların görevi kendiliğinden sona erer. Kurumsal hafıza kaybı ve kurulların bir anda boşalması riski, hükmün en tartışmalı yönüdür; yerine atama yapıncaya kadar görevin devamı kuralı bu riski kısmen hafifletmektedir.
m. 8	2802 s. Kanun m. 10 — Hâkim ve savcı yardımcılığı süresi ve eğitim	Eğitimin içeriği kanunda belirtilmemiş, yönetmeliğe bırakılmıştır. Yazılı ve sözlü sınavların kapsamı, değerlendirme ölçütleri ve mazeret hâlleri kanunda düzenlenmemiştir.	Eğitim müfredatı kanunlaştırılmıştır: Anayasa ve insan hakları hukuku, ceza hukuku, özel hukuk, idare hukuku, vergi hukuku, usul hukuku, duruşma yönetimi, karar ve gerekçeli karar yazımı, adalet hizmetlerinin yönetimi ve denetimi, uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler, sık karşılaşılan davalar ve kişisel gelişim. Yazılı sınavlarda eğitim verilen konulardan soru sorulur; sınavlar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir; mazeret bildirimi için beş iş günü; sonuçlar tutanağa bağlanır. Sözlü sınavda dört ölçüt her biri 25'er puan üzerinden değerlendirilir: (a) mevzuat, içtihat ve uygulama bilgisi, (b) mesleki yeterlilik ve hukuki meseleleri kavrama, çözüme ve ifade etme yeteneği, (c) özgüven, temsil kabiliyeti ve davranışların mesleğe uygunluğu, (ç) Türkçeyi etkin kullanma ile genel kültür ve yetenek düzeyi. Her üyenin verdiği puan ayrı ayrı tutanağa geçirilir; sözlü puanı aritmetik ortalamadır. Atıf düzeltmesi: “onaltıncı fıkra” ibaresi “ondokuzuncu fıkra” olarak değiştirilmiştir.	Sözlü sınavın objektifleştirilmesi, Danıştay ve AYM’nin sözlü sınavlarda “gerekçe ve denetlenebilirlik” arayan yerleşik içtihadıyla uyumludur. Her üyenin puanının ayrı ayrı tutanağa geçirilmesi, yargısal denetimi fiilen mümkün kılan en önemli güvencedir. İnsan hakları hukukunun müfredatta açıkça sayılması sembolik olmanın ötesinde, AİHM içtihadına aşinalık bakımından anlamlıdır.

Madde	Hüküm	Mevcut Durum	Yeni Düzenleme	Hukuki Değerlendirme
m. 9	2802 s. Kanun m. 63 — Uyarma cezası	Uyarma sebepleri (a)–(f) bentlerinde sayılmakta; (f) bendi benzer eylemlere ilişkin genel hükümdür.	Yeni (f) bendi eklenmiştir: “Mesleğin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurmak.” Mevcut genel hüküm (g) bendine kaydırılmıştır.	HMK m. 266 ve CMK m. 63’teki “hâkimlik mesleğinin gerektirdiği genel ve hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz” yasağını disiplin yaptırımıyla destekleyen bir hükümdür. Bilirkişiliğin yargılama sürelerini uzatan en önemli etkenlerden biri olduğu düşünüldüğünde amaç anlaşılabilir. Ancak hâkimin takdir yetkisinin disiplin tehdidi altına alınması, yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı bakımından hassas bir alandır: uygulamada yalnızca açık ve tartışmasız hâllerle sınırlı yorumlanması gerekir.

X. ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA (GEÇİCİ MADDE 1) VE YÜRÜRLÜK

Geçici Madde 1, on fıkra hâlinde intertemporal hukuk kurallarını düzenlemektedir. Uygulayıcı bakımından, hangi dosyaya hangi hükmün uygulanacağını belirleyen en kritik hükümdür.

Fıkra	İlgili Düzenleme	Getirilen Kural	Ölçüt
(1)	İİK m. 114	Değişiklikler, yürürlükten önce ilanı yapılmış açık artırmalara uygulanmaz; bu artırmalarda eski hükümler uygulanmaya devam eder.	İlan tarihi
(2)	2576 s.K. m. 7 (tek hâkim)	Değişiklikler, yürürlükten sonra açılan davalar bakımından uygulanır.	Dava tarihi
(3)	İYUK m. 46 (temyiz)	Değişiklikler, yürürlükten sonra bölge idare mahkemelerince verilen kararlar hakkında uygulanır; önceki kararlar eski hükümlere tâbidir.	BİM karar tarihi
(4)	2659 s.K. m. 26 (adli tıp)	Yürürlük tarihi itibarıyla dört yıl ve daha fazla görev yapmış olanların görevi sona erer; dört yıldan az görev yapanlar kalan süreyi tamamlar. Görevi sona erenler, yerlerine atama yapılınca kadar görevine devam eder.	Fiilî görev süresi
(5)	TMK m. 440 ve 444	Satışına karar verilip yürürlükten önce ilanı yapılmış açık artırmalara uygulanmaz.	İlan tarihi
(6)	TCK m. 158/4 — derdest dosyalar	Kanun yolu incelemesindeki dosyalarda BAM ceza dairelerince bozma kararı verilerek dosya ilk derece mahkemesine gönderilir; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığındaki dosyalar gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir.	Dosyanın bulunduğu aşama
(7)	TCK m. 158/4 — infaz aşaması	Hakkında TCK m. 168 uygulanmamış hükümlüler, mahkemece yapılacak ihtardan itibaren altı ay içinde zararı tamamen giderirse TCK m. 168/2'den yararlanabilir; bu süre içinde infaz ertelenemez veya durdurulamaz. Kanun yoluna başvurulmaması sebebiyle sonradan kesinleşen hükümlerde de uygulanır.	İhtardan itibaren 6 ay
(8)	CMK m. 308/1	Değişiklik, yürürlükten sonra teslim edilen dosyalara uygulanır; önceki dosyalarda eski hükümler geçerlidir.	Dosyanın teslim tarihi
(9)	TBK m. 55	Değişiklik, yürürlükten sonra meydana gelen haksız fiiller veya zarar doğuran olaylar hakkında uygulanır.	Haksız fiil / olay tarihi
(10)	HMK m. 107 (ilga)	Yürürlükten kaldırılan m. 107, kaldırılma tarihinden önce açılan davalar bakımından uygulanmaya devam olunur.	Dava tarihi

Yürürlük Takvimi (Çerçeve m. 26)

Yürürlük Zamanı	Kapsanan Maddeler	Açıklama
23/7/2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde	m. 3 (2575 s. Danıştay Kanunu Geçici m. 27)	Geriye yürüyen yürürlük. Mevcut düzenlemede daire sayısının indirilmesi için öngörülen sürenin 23/7/2026'da dolacak olması karşısında, bu tarihten itibaren geçerlilik tanınarak ara dönemde hukuki boşluk oluşması önlenmektedir.
Yayımlı tarihinden itibaren üç ay sonra	m. 11 (TMK m. 440), m. 12 (TMK m. 444), m. 22 (HMK m. 149)	Teknik altyapı ve yönetmelik hazırlığı gerektiren hükümler: vesayet satışlarının elektronik satış portalına taşınması ve e-duruşmada imza rejiminin değişmesi.
Yayımlı tarihinde	Diğer tüm maddeler (m. 1, 2, 4–10, 13–21, 23–25 ve Geçici m. 1)	Kanunun ana gövdesi yayımla birlikte yürürlüğe girmektedir. Geçici m. 1'in ilgili fıkraları, bu maddeler bakımından zaman yönünden uygulama sorununu çözer.